

ახალი ლეჩხუმი

პირველად იყო სიბყვა, და სიბყვა იყო ღმერთთან და სიბყვა იყო ღმერთი

პროექტი
გეგმვა

რადიონი გაგზავნილია და საკრებულოს ორგანო

რეგისტრაციის ნომერი №57/1-180

№22 (56) თებერვალი, 2007 წელი

ფასი 30 თეთრი

დიდმარხვის დღეები ჯარგა ხანია ჩამოვდგა, ცოდვილნი ღმერთთან მიახლოვდნენ, „საყუთარ თავში ქრისტეს გადარჩენას“ ვცდილობთ, ხან აღმართია, მძიმე, დაუსრულებელი, ხანაც დაღმართი სულის ზეიმითა და ქრისტესმიერი სიყვარულით გაჯერებული... უფრო ხშირად გუგუნებენ ჩვენი გაძრების დედა-ზარები, უფრო ხშირად გვიხმობენ, იქ, სადაც გვეძლევა მანის მიტევებისა, სიკეთის კეთებისა, მონანიებისა, სათნოებისა...

დიდმარხვის დღეებში ჩვენ მკითხველს ალბათ ყველაზე მეტად მასთან შეხვედრა გაახარებდა და ჩვენც სწორედ ასე გადავწყვიტეთ: სტუმრად ცაგერისა და ლენტიხის ეპისკოპოსის სტეფანეს ვენციეთ.

გი ძალებსაგან. ლოცვა მარხვის გარეშე ცალი ფრთხილად და პირიქით – მარხვა ლოცვის გარეშე ასევეა. რომ გაფრინდეს ორივე უნდა გქონდეს, ცალი ფრთით ხომ ვერ მიაღწევ აფრენას. როცა/აღამიანი ცდილობს მარხვა დაიწყოს, ეს თავისთავად წინ გადადგმული ნაბიჯია ღვთისაკენ მიმავალ გზაზე. მაგრამ მოდი ეცადე, მარხვას რაღვან იცავ, იმასაც მიაღწიე, რომ მარხვით და აღ-

„უწილად ავსოვი წაძარი!..“

ინახივი საბაიხისა და ინახიხის ავსოვოს სტეფანესთან

მეუფეო! დიდმარხვის დღეები მიდის... რას ეტყობოდა მრევლს, იმათ, ვინც უკვე შედგომია მარხვას და იმათაც, ვისაც ჯერაც არ დაუწყია?

საერთოდ მარხვა იმდენად მნიშვნელოვანია, რომ აღამიანმა თვით სამოთხე დაკარგა მარხვის დარღვევის გამო. მას ძალიან ძვირად დაუჯდა ეს, რადგან მიიღო ის აკრძალული ნაყოფი, რომლის ჭამაც არ შეიძლებოდა და აღამიანი ყოველივე ამის შედეგად დაეცა. ამას შედეგად მოჰყვა ცოდვების მთელი „დასტა“, იგივე ურჩობა. ახლა მონახული აღამიანი მარხვით ცდილობს გამოისყიდოს ეს ცოდვები და გამოხატოს უფლისადმი ერთგულება, რითაც მას სურს დაადასტუროს მორჩილება და სიყვარული. სახარებაში ნათქვამია: როცა უფალს ეკითხებიან, როგორ შეიძლება სძლიო ეშმაკს და ბოროტს ის პასუხობს: „ეს მოდგმა შეიძლება მხოლოდ მარხვითა და ლოცვით დაამარცხოთ.“ ამიტომ მარხვასა და ლოცვას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს აღამიანის ცხოვრებაში.

აი, ეს არის მარხვის დანიშნულება.

ჩვენ გვაქვს მარხვის მაგალითები როგორც სახარებაში, ასევე ძველ აღქმაში, როცა აღამიანები იცავდნენ მარხვას და ცდილობდნენ თავისი ცოდვების გამოსყიდვას, ღვთისადმი სიყვარულის გამოვლენას: მაგალითად იონა წინასწარმეტყველის ქადაგების შემდეგ ქალაქ ნინე-ვიაში ყველამ მარხვის დაცვა დაიწყო და ამის შედეგად მათ მიაღწიეს იმას, რომ ქალაქი ნინე-ვია არ დაიგანჯა ღვთისაგან, თუმცა აღვირახსნილ ცხოვრებას ეწეოდნენ. იქ წარჩინებული თუ უბრალო აღამიანები გულით შეუდგნენ სინანულს, მარხვას და ლოცვას. სწორედ ამან შეაჩერა უფალი, რათა არ ეგანჯა ისინი. ასევე ჩვენ ვიცით როგორ მარხულობდა იოანე ნათლისმცემელი, თვით უფალი ჩვენი იესო ქრისტე, სანამ იგი მსახურებას დაიწყებდა. ასე, რომ მარხვის მაგალითები უამრავი გვაქვს ჩვენ და ამ გრადიციას არ ვარღვევთ. ეს არ არის უამრო გრადიცია, აქვს დიდი დაგვირგთვა, მიზეზი, რომ აღამიანი დააბრუნოს ღმერთთან და დაიწყოს იგი ბორო-

სარებით სრულიად მიაღწიე შედეგს. მარხვის დღეები მართალია თითქმის მძიმეა, მაგრამ ამავე დროს ამაღლებულიცაა, დღესასწაულია, რადგან აღამიანი მაგერიალურის ნაცვლად, სულიერებისკენ იხედება. მარხვის გარეშე აღდგომის ფასს ვერ შეიცნობს აღამიანი.

–თემა, რომელსაც ახლა შევეხებით კარგა ხნის წინანობა მკითხველისთვისაც, საზოგადოებისთვისაც... წლებია ჭიანჭურდება წმინდა ილია მართლის სახელობის გიმნაზიისათვის შენობის გამოყოფის საკითხი, რაც ავტომატურად ხელს უშლის ლიცენზირებასაც...

–მე ვიგყოფი: არაფრით მოველოდი თუ ჩვენს ამ წამოწყებას ასეთი წინააღმდეგობა დახედვოდა, მაგრამ ღვთისწყალობით კვლავ მრავალ წინააღმდეგობას დაეძლეეთ და მომავალი სასწავლო წლისათვის გვექნება საშუალება ნორმალურ პირობებში განვაგრძოთ სწავლის პროცესი. რაც შეეხება სასწავლო პროცესის სრულიად გამართულობა და მშობლებიც კმა-

ყოფილია, მხოლოდ იურიდიული პრობლემებია მოსაგვარებელი, თუნდაც აგესტაგების გაცემა, მაგრამ მომავალ წელს ჩვენ ამა-საც დაეძლეეთ. რაიონის ხელმძღვანელობამ აქტიურად დაგვიჭირა მხარი და ალბათ ყველაფერი მაღე გადაწყდება.

–ქურნალ „ხვამლის“ ბოლო ნომრის წინა გვერდზე წმინდა მაქსიმე აღმსარებლის გაძრის მაკეგია გამოსახული ნების

ქვიზასო ღმრთაღმართო!

ღვთის განგებით ღმრთაღმართო წმინდა მაქსიმეს ეკლესია უნდა აშენდეს. ეს დიდი მადლია ჩვენი კუთხისათვის, დიდი წყალობა ღვთისაგან და დიდი იმედი მომავლისათვის... თუ ღმრთაღმართო, როგორც ერთ ლამაზ კუთხეს, არსებობა უწერია, ეს წმინდა მაქსიმეს მადლი იქნება. წმინდანი ხომ გვმოძღვრებს: „დავემორჩილოთ ღვთის სიგყვას...“

მეუფე სტეფანეს ლოცვა-კურთხევით მიმდინარე წელს ქალაქ ცაგერის ცენტრში დაიწყება მშენებლობა წმინდა მაქსიმეს საკათედრო გაძრისა, რომლისკენაც მართულია მსოფლიო მართმადიდებლური სამყაროს დიდი ინტერესი...

ძვირფასო ღმრთაღმართო! თუ ოდესმე ვიფიქრებ ჩვენი ლამაზი კუთხის გადასარჩენად, ახლა გვეძლევათ მანის აკეთოთ ღვთის საქმე.

გთხოვთ გაიღოთ ფულადი შემოწირულობანი, (თქვენი შესაძლებლობის ფარგლებში და დავენახოთ აღამიანები მადლის გაცემის თქვენი ვარიანტი)...

ღმრთაღმართო, ხომ არ მოვიკოცლებთ ჩვენი კუთხის გვერდში ღვთის საქმეში, დავეიწყოთ პასიურობა და დავედგეთ დიდი მადლის კეთების რეალობის წინაშე.

ღმრთაღმართო მადლილოსანთა წარმომადგენლები

ბანკი რესპუბლიკა
ანგარიში ლარებში: 3608080392
სავალუტო ანგარიში: 3618080392

სახალხო ბანკის ცაგერის ფილიალი
ანგარიში ლარებში: 33050064

„უწილავ სუგომი ჩაძარი!..“

ინსახივი საბახისა და ლახხის ახისაოვოს საფანასთან

(დასასრული)

მიერი მისი მნახელი აღფრთოვანებულია. რომ აშენდება ალბათ შემდეგ უფრო შთამბეჭდავი იქნება...

— გაძრის მშენებლობის პირველი მოსურნე ჩვენი მოსახლეობაა, ყველა დიდი ენთუზიამით ეკიდება ამ საქმეს, შეიძლება ვინმეს ბევრის გაღება არ შეუძლია, მაგრამ სწორედ უბრალო ხალხისგანაა შემოწირულობები. ეს თავდადება და სურვილი მეტ ინტერესს აღძრავს შეძლებულ ადამიანებში, რათა მათ შესაძლებლობის მიხედვით გაიღონ...

ჩვენ გვაქვს შეთანხმება უწმინდესთან გაძრის მშენებლობის ფონდის წარდგინებაზე საპატრიარქოში და ჩვენი რაიონის გამომწვევით ადამიანებიც იქ მოიყრიან თავს, სიამოვნებით გაიღებენ ისინი თავიანთ წვლილს გაძრის მშენებლობაში, ამ გაზაფხულზე უნდა მოვახერხოთ გაძრის მშენებლობის დაწყება.

ყება. უწმინდესთან და ანგორ ბურჯანაძესთან, რომელიც სამოგადოება „ლეჩხუმის“ სამოგადოების თავმჯდომარეა, მქონდა საუბარი ამ თემაზე. ჩვენ მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში გასული ლეჩხუმელებიც გვეხმარებიან და გაძრის მშენებლობაში დახმარებას ვეთვალთუვებთ. პრაქტიკულად პირველი ნაბიჯები საპატრიარქოში უნდა გადაიდგას. საძირკველის ჩასხმაზე თვით პატრიარქმაც გა-

მოთქვა ჩამობრძანების სურვილი... ღვთის მაღლით ალბათ ყველაფერი აეწყობა, მოსახლეობა მზადაა ჩაებას მშენებლობაში, „შავი საქმე“ არ უნდა იყოს ფასიანი, მორიგეობა უნდა შემოვიღოთ, მამაკაცები ფიზიკურად იმუშავენ, ქალები სადილს გაამზადებენ. სოფლებიდანაც ძალიან დიდი გამოხმაურებაა. ამ გაძრის მშენებლობა არავის ეგვიდით არ ხდება, არცერთი კონკრეტული პიროვნება არ უნდა მივაწეროთ იგი, ჩვენი ღვთისმშობელი ხომ ასეა: „ერთად ავაგოთ გაძარი!“

— მეუფო! თქვენ პატრიარქის ლოცვა-კურთხევით რესპუბლიკაში ახალგაზრდული ცენტრის ხელმძღვანელი ბრძანდებით. ხომ არ გვემავთ ლეჩხუმელი ახალგაზრდების ჩაბმასაც ამ საქმეში, რომლებმაც უკვე აღარ იციან დრო რაში დახარჯონ?..

— თბილისში უკვე ამ ცენტრში ახალდასკოლადამთავრებული ლეჩხუმელი ახალგაზრდები გვესტუმრენ და საქმი-

ანბაშიც ჩაებნენ. ლეჩხუმელი ახალგაზრდებიც მოდიან, მაგრამ ჩვენ მართლაც თბილისში არ ვმრღვაწევით, რეგიონებშიც გავშლით ამ საქმიანობას, ჩვენს ეპარქიაში კი პირველ რიგში... გვექნება შემეცნებითი პროგრამები, უნდა მოვახერხოთ კვირის ყოველი დღე შემეცნებითი პროგრამით დაგვიტოვოთ. ორშაბათს-ღვთისმშობლის დღესაც და ფილოსოფია, სამშაბათს-ისტორია, ოთხშაბათს-ქართული ენა, ლიტერატურა, ხუთშაბათს-ხელოვნება, პარასკევს-ქრისტიანული ოჯახი და ბავშვთა აღზრდა, შაბათს-სოფლის მეურნეობა და ეკოლოგია, კვირას-ღვთისმშობლის დღე. ამას ყველაფერს გარკვეული ორგანიზება სჭირდება. ამის გაკეთება ადვილი არაა, შევეცდები, რომ ჯერ ნაწილი მაინც ავაშოქმედო და ასე, ეგაპობრივად. ჩემი პირადი მონაწილეობაც იქნება, მაგრამ ახალგაზრდებმა თვითონ უნდა იაქტიურონ, ინიციატივა უნდა აიღონ, ადგილიც შესარჩევია, გექნებიან პრობლემებიც ღვთისმშობლის დღეს, მაგრამ ღვთისმშობლის ყველაფერს მოეცლება.

გმაღლობთ, მეუფო!

მარიონა სპანიძე

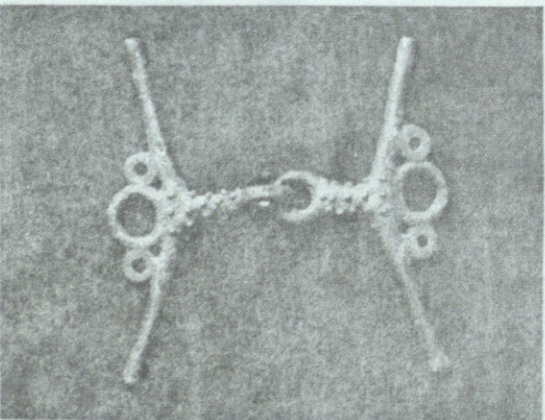
ცაგერის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი 70 წლისაა

„1937 წლის აგვისტოს პირველ რიცხვებში, თბილისში, საქართველოს მხარეთმცოდნეობის საზოგადოებაში გამოცხადდა მხატვარი ამხ. ვარლამ ბესარიონის ძე მახარობლიძე, რომელმაც გამოთქვა სურვილი ცაგერში მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის ჩამოყალიბების შესახებ.“

ამ საკითხის მოსაგვარებლად მივმართეთ საზოგადოების თავმჯდომარის ამხ. ფილიპე მახარაძეს, რომელმაც მოიწონა მახარობლიძის ეს ინიციატივა და დამეჯალა მე, როგორც საზოგადოების სწავლულ მდივანს, მახარობლიძესთან ერთად წავსულიყავი ცაგერში და მოგვეთათბირა ადგილობრივ ხელისუფლებასთან მუზეუმის ჩამოყალიბების შესახებ.

მარიონა სპანიძე

თად წავსულიყავი ცაგერში და მოგვეთათბირა ადგილობრივ ხელისუფლებასთან მუზეუმის ჩამოყალიბების შესახებ.

ლიბების შესახებ, ცაგერში ჩავატარეთ საორგანიზაციო საკითხები. მუზეუმის მოწყობა და ხელმძღვანელობას დაეჯალა ამხ. ვარლამ მახარობლიძეს... „საქართველოს მხარეთმცოდნეობის საზოგადოების სწავლული მდივანი პროფესორი სერგი მაკალათია.“

1937 წლის აგვისტო

ახე ჩაეყარა საფუძველი ცაგერში მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის დაარსებას, რომლის სულისჩამდგმელი გახლდათ ბატონი ვარლამ მახარობლიძე და რომელიც მას 21 წელი ხელმძღვანელობდა. ის გამორჩეული იყო თავისი ნიჭიერებით და მიზანსწრაფვით. იყო თვითნასწავლი მხატვარი და გამოფენებს აწყობდა საქართველოსა და მოსკოვში. ვარლამი რაიონის რაიონის სინამდვილეში ყველა ახალი წამოწყების ინიციატორი გახლდათ თეატრის დაარსებისა თუ სხვა... მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის დაარსებას საფუძველი ჩაუყარა ვ. მახარობლიძის მიერ მოკვლე-

ულმა ნივთიერმა მასალამ. ჩვენი ექსპონატების 60%-ზე მეტი მისი ხელითაა მოძიებული ლეჩხუმის ყველა სოფელში.

მუზეუმის დაარსებამ წერტილი დაუსვა ჩვენი კუთხიდან ძვირფასი ექსპონატების გადინებას ყველა სახატის ალბად არც არის ცნობილი, რომ 20-იანი წლებიდან ვინმე ლაილაშელი ჯანუაშვილის მიერ ლეჩხუმში შეგროვილი არქეოლოგიური მასალა იგზავნებოდა ერმიტაჟში, თბილისსა და ქუთაისის მუზეუმებში. ამიტომ ჩვენ ტერიტორიაზე მოპოვებული ბრინჯაოს 60 ცულიდან მხოლოდ 20-

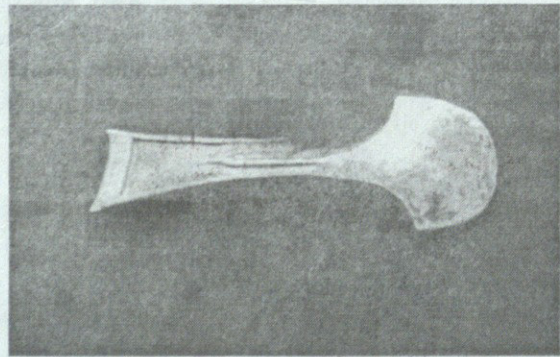
ია შემორჩენილი ადგილზე.

მათ შორის, ბატონი ვარლამის მიერ შეგროვილ ექსპონატებში გამოირჩევა ბევრი ექსპონატი, რომლებსაც ანალოგი არ მოეძებნება, მათ შორისაა ბრინჯაოს მხედარი (მე-8 საუკუნე).

რაიონის სინამდვილეში მუზეუმი ნახევრადსამეცნიერო დაწესებულებაა. დღეისათვის მუზეუმში დაცულია 14 ათასამდე ძირითადი ექსპონატი, რომელიც მოვლას და პატრონობას მოითხოვს.

მუზეუმს სამომავლოდ კიდევ დიდი დატვირთვა ექნება. რაიონში შენდება მე-7 საუკუნის მოაზროვნის ფილოსოფოსის და დიდი საეკლესიო მოღვაწის მაქსიმე აღმასრულებლის სახელობის საკათედრო ტაძარი.

დღესათვის მართლმადიდებლური სამყაროს ინტერესი დიდია ლეჩხუმისადმი. ღვთის შეწევნით ლეჩხუმი გადარჩება მოსახლეობის დაცლისაგა-

ნაც. წმინდანის ეკლესიას ბევრი მომლოცველი გაუწიდება უცხოეთიდანაც... ამ შემთხვევაში მუზეუმი ერთერთი საინტერესო ადგილი იქნება დამთვალიერებლისათვის.

ახე რომ, ჩვენი მუზეუმი 70 წლისაა.

თინათინ სალინაძე

ბანახიბუცა

საბახის მუნიციპალიტეტის სახიბუცოსადმი

სამგზავიო ავტობუსებზე ფასების მონესხიგების შესახებ.

მოსახლეობის სამახოტიანი ჰიეტენზიების გათვალისწინებით, მიმდინახე წლის 27 თებერხვიდან, სამგზავიო ავტობუსებზე დანესდეს შემდეგი ფასები:

მგზავიობის ლიხებულება დახებში:

1	დებვირი	ქუთაისი	4 ლარი
2	ალვი	ქუთაისი	4 ლარი
3	ოყურეში	ქუთაისი	3 ლარი
4	ზუბი	ქუთაისი	3 ლარი
5	ქულბაქი	ქუთაისი	4 ლარი
6	ლეშედა	ქუთაისი	4 ლარი
7	საირმე	ქუთაისი	4 ლარი
8	ზოგიში	ქუთაისი	3 ლარი
9	ღვირიში	ქუთაისი	3 ლარი
10	ტვიში	ქუთაისი	3 ლარი
11	ნასპერი	ქუთაისი	4 ლარი
12	ნაკურალეში	ქუთაისი	4 ლარი
13	ცაგერი	თბილისი	15 ლარი
14	ცაგერი	ქუთაისი	4 ლარი
15	ორბელი	ქუთაისი	4 ლარი
16	ცაგერი	ქუთაისი (მიკრო ავტ.)	5 ლარი
17	ტვიში	ცაგერი	3 ლარი
18	ლაჭანა	ცაგერი	2 ლარი
19	ლაილაში	ცაგერი	2 ლარი

ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე: ო. ჯაბუაძე

სასანძრო სამსახური: კოლექტივი მოქალაქოვნება, მამრამ...

რედაქციაში დავალდებულ მიღების შემდეგ ცოტა ხნით წარსულში დავბრუნდი, გამახსენდა წლების წინ. როდესაც ცნობიერება ჯერ კიდევ სრულფასოვნად არ მქონდა ჩამოყალიბებული, ყოველ დილა-საღამოს, ბაღში მიმავალ-მომავალი, გვერდს ვუვლიდი სახანძრო შენობას, ვიცოდი მაშინ რა იყო ამ სამსახურის ფუნქცია, თუმცა გაუგებარი იყო რა დანიშნულება ჰქონდა სახანძრო ემოსი ამოსულ, უმარმაზარ ცაცხვის ხეზე, სადაც კენწეროზე საგანგებოდ გაკეცილ პაგარა ხის აივანს, სადაც რიგრიგობით აღიოდნენ სპეციალურ ტანსაცმელში გამოწყობილი მამაკაცები, ხმამაღალი და უცნაური შეძახილებით, მერე რკინის კიბით ეშვებოდნენ მიწაზე, ვერ წარმოიდგენთ, როგორ მომწონდა ეს სურათი მაშინ, თვალები მომექცეოდა ხოლმე უკან, იმის ნაკერით, რომ ოდესმე მეც მოვხვედრილიყავი პაერში დაკიდებულ აივანზე და მევიდან გადმოხედდა იქაურობისთვის.

ჩემი მიზანი იყო, გამეგო, როგორ მუშაობს ერთ დროს სტრუქტურულად ყველაზე უფრო გამართული, ორგანიზებული, ფრთხილი და რაც ყველაზე მთავარია, დიდი გრადიციებს მქონე ცაცხვის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახური დღეს.

ჰიშკარი ფრთხილად შევალე და გაოცება ვერ დავმალე, თითქმის მომეჩვენა პირდაპირ გამაფხულში შევედი, რადგან ერთი შეხედვით ისე ჩანდა, რომ ამ ემოსი მაშთარს წელს არ გაველო, ეგყოფა სახანძროს თანამშრომლები წელგანდელმა მკაცრმა მაშთარმა გულზე ისე შეაღონა, რომ როგორც კი თოვლის თავიდან მოცილების შესაძლებლობა შეიქნა, ნამცეც არ დაგოვეს ემოსი. დღე თბილი და მზიანი იყო, საუბარიც ამინდის შესაფერისი, ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის უფროსს ბატონ თემურ ბერიძეს ჩემი მისია გაგებანი და მოკრძალებული პასუხიც მივიღე: „მადლობა, რომ გაგახსენდით, ხანძარი და უბედურება ღმერთმა ყველას გვაშოროს, მაგრამ ერთმანეთის გვერდში დგომა, კონკრეტულ შემთხვევაში სამსახურეობრივი მოვალეობის კეთილსინდისიერად შესრულება, ხომ მუხანძრეების უპირველესი საქმეა“.

ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახური, როგორც დამოუკიდებელი სტრუქტურული

ერთეული, ახლა ყალიბდება. ადგილობრივი ხელისუფლების სამხედროებლად უნდა ითქვას, რომ სახანძრო სამსახურში შენარჩუნებულია ყველა სტრუქტურული თუ საკადრო ერთეული, რომელიც აუცილებელია სამსახურის გამართული ფუნქციონირებისათვის.

ჩვენ კარგად მოგვეხსენება თუ რა მდგომარეობა იყო აქ. მიუხედავად გაჭირვებისა, უხელფასობისა, მაგერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუარესებისა, პოზიციები არასოდეს დაუთმია მუხანძრეებს, ისინი თავიანთი წი-

ნამორბედების გრადიციებს აგრძელებდნენ. „კარგად მახსოვს, როგორ ვაქრობდით მოუწესრიგებელი სპეცგანსაკმლით, გაუმართავი სახანძრო მანქანებით, დაცხრილული წყლის შლანგებით მუშეუშში თუ სხვაგან გაჩენილ ხანძარს. თავის მოწონებად არ ჩამომართმევს მკითხველი თუ ვიცი, რომ იმ სიტუაციაში მუხანძრეების საქმიანობა გმირობის გოლფასი იყო“ — ამბობს ბატონი თემური. უკანასკნელ წლებში მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გამოსწორდა, გაუმჯობესდა ამ სამსახურის ბაზა, გადახალისდა კადრები. ვერ იცევი, რომ გასაკეთებელი ცოტაა, თუმცა არც იმის თქმა შეიძლება, რომ არსებული სიტუაცია გამართული მუშაობის საშუალებას არ აძლევს მუხანძრეებს, ღმერ-

თმა ყველას დაგიფაროთ, თორემ ისინი მზად არიან ღირსეულად შეასრულონ თავიანთი მოვალეობა.

მუხანძრის სამუშაო სპეციფიკურია და აქ კადრებს გარკვეული მომზადება სჭირდება. ამიგომ განსაკუთრებული აუცილებლობის გარდა ისინი კადრების ცვლილებას ერიდებიან. ამჟამად ჰყავთ გამოცდილი მუხანძრეები, მძღოლები, ინსპექტორები და სხვა. ყველა აუცილებელი და ძირითადი კადრია, რომელთა საერთო რაოდენობა 28-ს შეადგენს, არის სამიშროება იმისა,

რომ 18-მდე შემცირდეს, შენაცვლებით მორიგეობს მუხანძრეთა 4 ბრიგადა, არის რეზერვი კადრებიც.

რეგულარულად ეწყობა შეჯიბრებები, ტექნიკური სწავლებები კადრებისთვის, სწორედ ამ სწავლებას ემსახურება თურმე, ის ხის აივანზე, რომელიც, როგორც ბატონმა თემურმა გვითხრა, შარშან ზამთარში ჩამოხრეულა. სამწუხაროდ, მასაც უმუხთლა დრომ და ეამმა. ქალაქის სამსახურებში ასეთ აივნებს ახლა რკინის კონსტრუქციებისგან აკეთებენ. ის აუცილებლობას წარმოადგენს ყველა სახანძრო სამსახურში ტექნიკური სწავლებისთვის.

სახანძრო სამსახურის თანამშრომლები ჩვენი რაიონის მაცხოვრებლები არიან. ისინი

ნი კარგად ხელავენ ბიუჯეტის შესაძლებლობებს და მათი მოთხოვნებიც სწორედ აქედან გამომდის, თუმცა მოხარული იქნებიან, რომ სამსახურის მაგერიალურ-ტექნიკური ბაზა უფრო გამართული იყოს, მათაც სურთ ჰყავდეთ 70-80 ათას დოლარიანი სახანძრო მანქანები. ეს შეუძლებელია ჩვენი ბიუჯეტის პირობებში. ბოლო წლების განმავლობაში მუხანძრეთა მდგომარეობა ცოტა გაუმჯობესდა, 2 წლის წინ მუხანძრის ხელფასი 45 ლარს არ სცილდებოდა, იგი დღეს 130 ლარს შეადგენს, გაიზარდა სხვა მუშაკთა ხელფასებიც. გარკვეულად მოწესრიგდა შენობა, შესაძლებლობის შესაბამისად შეიძინეს სპეც. ტანსაცმელი, სხვა ინვენტარი. ამ სამსახურის პრობლემებით ხშირად ინტერესდებიან „ნაციონალური მოძრაობის“ რაიონული ორგანიზაცია, საქართველოს პარლამენტის წევრი ბატონი ვალერი გიორგობიანი.

70-80-იან წლებში გამოშვებული და რასაკვირველია მოძველებულია, ამ მიზნით რაიონულ ბიუჯეტში გარკვეული თანხა გათვალისწინებულია, მაგრამ იგი მიმერულია. ბატონი თემური თავის მხრივ ცდილობს, რომ ერთ-ერთ არასამთავრობო ორგანიზაციასთან მიაღწიოს შეთანხმებას და თბილისის ან ქუთაისის სახანძრო ნაწილებიდან მიიღოს შედარებით ახალი 2 სახანძრო მანქანა. ორი მანქანა სახანძროში ამ ეტაპზე გამართულად მუშაობს.

სამომავლო გეგმად და უპირველეს მიზნად სამსახურის მთელი კოლექტივი იმას ისურვებს რომ ხანძარი საერთოდ არ მოხდეს, ეს მარტო მათი ამოცანა არ არის. საერთოდ უნდა აღინიშნოს, რომ წარმოება-დაწესებულებების და ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა უმრავლესობა უპასუხისმგებლოდ ეკიდება სახანძრო უსაფრთხოების წესების დაცვას, ისიც ხომ ფაქტია, რომ ძირითად ორგანიზაციებში მოუწესრიგებელია ელექტრო გაყვანილობა, ხშირ შემთხვევაში ირევევა საწვავ-საცხები მასალების გაყიდვის საყოველთაოდ დადგენილი წესები. სხვადასხვა ორგანოებთან კოორდინებული მუშაობა საჭირო, ყველა კანონის დაცვით. მუხანძრეთა მიზანი, ამოცანა და გეგმაც სწორედ ეს არის — ღმერთმა ხანძარი გვაშოროს.

პა ბენედიკტო

თებერვლის, სუსხიან დღეებში, თბილისში, სახელმწიფო კანცელარიის და პარლამენტის წინ აქციებს მართავდნენ ომგადახდილი ვეტერანები. ხელთ ეჭირათ ნითელი ვარდები და ტრანსპარანტები წარწერით: „შვილებო, ზურგს ნუ შეაქცევთ მამებს“, სიცივისგან გათოშილები ამოდდებოდნენ პრეზიდენტთან და პარლამენტის თავმჯდომარესთან შეხვედრას. მაგრამ „არსაიდან ხმა, არსით ძახილი“. ომის ინვალიდებთან შეხვედრისათვის დრო ვერ გამოინახა, მოთმინებასაც ხომ თავისი საზღვარი აქვს. რამდენიმეს ნერვებმა უღალატა და მინისტრ ჭიპაშვილის პორტრეტი დანვს...

რამ ალაშფოთა ეს ღვანლმოსილი ადამიანები. რას მოითხოვენ ისინი ხელსუფლებისაგან?

ეს ის ხალხია, ვინც დიდი სამამულო ომის სიმძიმე, მეტრძოლ მილიონებთან ერთად თავის მხრებზე გადაიტანა, ფაშიზმი გაანაგურა და დასაბამი მისცა ხანგრძლივ მშვიდობას, ისინი ომის დამთავრების შემდეგ ენთუზიაზმით შეუდგნენ დანგრეული ეკონომიკის აღდგენას. მათი თავდა-

დებული შრომის წყალობით ქვეყანამ არნახულ წარმატებებს მიაღწია სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში. ტრიუმფით ვითარდებოდა მეცნიერება, ხელოვნება, კულტურა...

გარჯა დაუფასდა ომგადახდილებს. სახელმწიფო ყველაფერს აკეთებდა მათი მორალური, სულიერი, მატერია-

უკეთესის მთლიანში

ლური პირობების გაუმჯობესებისათვის...

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, საქართველოში მოვლენები რადიკალურად შეიცვალა. რამდენიმე წელიწადში განადგურდა სამრეწველო ობიექტები, დაანგრეს სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების ნაგებობები, როგორც „კომუნისტური ტირანიის გადმონაშთები“...

90-იან წლებში საბჭოთა არმიის ყოფილი მეთრეობის — სამამულო ომის ვეტერანებს შეურაცხყოფასაც არ აკლებდნენ... საბედნიეროდ, მათდამი და-

გეგმარება: ფიქრი სხვადასხვა

მოკიდებულება გამოსწორდა. საქართველოს პარლამენტმა 1994-96 წლებში რამდენიმე კანონი მიიღო. ომის ვეტერანებზე 37 დასახელების შეღავათი გავრცელდა. მათ შორის უფასო სამედიცინო დახმარება, შეღავათები კომუ-

ნომელთაც წარმოდგენაც არ აქვთ რა არის ომი, შექმნეს კომისია, რომელშიც არცერთი კვალიფიციური ომის ვეტერანი არ შეიყვანეს.

2005 წლის დეკემბრის პარლამენტის სხდომაზე წარმოდგენილი კანონის პროექტი ერთხმად დამტკიცდა, ომის ვეტერანებს ყველა შეღავათი, მცირე გამონაკლისის გარდა, გააუქმეს. 2006 წლის დასასრულს საერთოდ ყველა შეღავათი გაუქმდა, გარდა ერთისა — ომის ვეტერანი რომ გარდაიცვლება, მის ოჯახს 250 ლარი მიეცემა დაკრძალვისათვის (ე.წ. სარიტუალო ხარჯები).

— ამიერიდან თქვენც მოისვენებთ და ჩვენც, დავგანუგებებს პარლამენტარებმა.

ჩვენი პრეზიდენტის შესაშური, დაუშრეტელი ენერგია, ტემპერამენტიანი, ემოციური და ღრმაშინაარსიანი გამოსვლები საერთაშორისო ფორუმებზე, უცხო ქვეყნების დელეგატებთან შეხვედრისას უდიდეს შთაბეჭდილებას ატოვებს. გვ. 2

სოციალური დახმარებისა და დასაქმების სახელმწიფო სააგენტო-ის ის სამსახურია, რომელსაც იმედით შეჰყურებს ჩვენი შეჭირვებული მოსახლეობა. სააგენტოს მიერ განხორციელებული პროგრამის წყალობით დღეს მრავალი ოჯახი უძლავდება უკიდურეს სიღარიბეს და მძღოლებს გამოხატავს დახმარების გამო. მაგრამ საზოგადოებაში არაერთგვაროვნა აზრია. ბევრმა ვერ მიიღო დახმარება, იმედი გაუტრუვდა. თვლის, რომ ეკუთვნის და არ დააკმაყოფილეს. ერთი სიტყვით, არის პრეტენზიები, არაერთი კითხვა და ეჭვი...

სამსახურის მუშაობით ჩვენი გაზეთი არაერთხელ დაინტერესებულა, მაგრამ იმდენად ფაქიზია ეს სფერო, იმდენად სასიცოცხლო მნიშვნელობის, რომ საჭიროდ ჩათვალით ერთხელ კიდევ გავსაუბრებოდით სააგენტოს უფროსს მარინე ბენდელიანს და სპეციალისტებს

სააგენტოს სპეციალისტები

თქვენი მუშაობის სპეციფიკაში, ასე თუ ისე, ერკვევა მოსახლეობის ნაწილი. მაგრამ მეტი გამჭვირვალობისათვის კიდევ სააგენტოს ფუნქცია-მოვალეობებზე, სოციალურად დაუცველ ოჯახებისათვის მიზნობრივი პროგრამის განხორციელებაზე.

სოციალური დახმარებისა და დასაქმების სახელმწიფო სააგენტო ემსახურება სიღატაკის ზღვარს მიღმა მყოფ მოსახლეობას. ამისათვის ჩვენთან შემოდის უამრავი განაცხადი. განაცხადის შემოსვლიდან 2-3 თვეზე საჭირო სათანადო პროცედურების გასაწევლად, ამის შემდეგ ზემდგომიდან მოვითხოვთ კოდს და ჩვენს აგენტს უფლება აქვს შევიდნენ ოჯახში სპეციალური დეკლარაციის შესავსებად. ყოველივე ამის თაობაზე კონსულტაციას ვაძლევთ თითოეულ განმცხადებელს, მაგრამ ვსარგებლობ შემთხვევით და გაზეთის საშუალებით მინდა კიდევ ერთხელ ვთხოვო ჩვენს მოსახლეობას-ძალზე ბევრი რამაა დამოკიდებული ოჯახის იმ უფლებამოსილი წევრის კეთილსინდისიერებასა და პატიოსნებაზე, რომლის კარხანითაც ვაგებთ დეკლარაციას, ეს რომ სწორად და ობიექტურად ზედობდეს, ამდენი წინააღმდეგობა და უხერხულობა აღარ შეგვხვდება. ამასთან არ გამოვიცხავთ სოციალური აგენტების პასუხისმგებლობას, რომლებით დეკლარაციის კითხვების ბოლო ბლოკში დამოუკიდებლად, ვიზუალური დაკვირვების საფუძველზე, ოჯახის წევრების შეუ-

თანხმებლად აკეთებენ საკუთარ დასკვნას და შეფასებას ოჯახის საცხოვრის მდგომარეობის შესახებ.

დეკლარაციები იგზავნება გამოთვლით ცენტრში, სადაც ათვლებს ქულები და ენიჭება შესაბამისი რეიტინგი.

კონკრეტულად შარშანდელ საქმიანობაზე რას გვეტყვი?

შარშან სააგენტოში 4000-მდე ოჯახმა მოგვმართა პროგრამაში მონაწილეობისთვის. შემოწმებულ იქნა 90 პროცენტი იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ განცხადებები ეტაპობრივად შემოიღო, და როგორც ზევით ითქვა, კოდის მოპოვებამდე გარკვეული დროა საჭირო.

დღეისათვის 1644 ოჯახი იღებს ფულად დახმარებას 5 წლიანი პროგრამით. შარშან 3721-მა ოჯახმა მიიღო აგრეთვე ელექტროენერგიის ვაუჩერი-121471 ლარი.

რაც შეეხება სამედიცინო პოლისებს, პროგრამაში მონაწილეთა 75-80 პროცენტმა მიიღო და ისარგებლა. იმედია, მარტიდან წელსაც გაგრძელდება. პროგრამა ხუთწლიანია და ვაგრძელებთ მუშა პროცესს.

რაც შეეხება მოსახლეობის ხუთ კატეგორიას, რომელთაც ემსახურებოდა სოცდახმარების განყოფილება, ამერიდან ჩვენ მოვემსახურებთ. გარდა ფულადი დახმარებისა, სააგენტოს ეგიდით შარშან ავადმყოფებს უფასოდ გადაეცით 8 სმენის აპარატი, 8 ინვალიდის ეტლი, 2 ხელჯოხვაკარჯენი და 2-იც უსინათლოს ხელჯოხი.

ასე რომ, გაწეული მუშაობით არ ვართ უკმაყოფილო.

ხომ წარმოგიდგენიათ, ოჯახები, რომელთაც არანაირი შემოსავალი არ აქვთ და ვერ მიიღეს დახმარება, ან ფიზიკურად არა აქვთ მოსვლის საშუალება, მათი გაღიზიანება არ უნდა იყოს უცხო. დღეს მე პირადადაც რამდენ მთხოვნელს შევესწარი. ბუნებრივია, ზეპირი თუ წერილობითი საჩივრები შემოდვით.

მოგახსენებთ: დახმარების პროგრამა ჩვეულებრივ გრძელდება. ახალი დებულების საფუძველზე კი ხორციელდება მეორადი განცხადებების მიღება. ოჯახს, რომლის შემოწმებიდან, ანუ ოჯახში აგენტის შესვლიდან გასულია 1 წელი, შეუძლია გააპროტესტოს მისი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გამომხატველი მინიჭებული სარეიტინგო ქულა, შეავსოს განმეორებითი განაცხადი, რომლის შესწავლისა და დამუშავების შემდეგ მოხდება აგენტის ხელმოწერა მივლინება ოჯახში.

საერთოდ დეკლარირებული სიები ექვემდებარება ყოველ 2-3 თვეში გადამოწმებას. არასწორი ინფორმაციის ან სიყალბის აღმოჩენის შემთხვევაში ოჯახს შეუწყდება დახმარება და მომდევნო სამი წლის განმავლობაში უფლებას კარგავს მოითხოვოს მონაცემთა ბაზაში დარეგისტრირება.

ბუნებრივია, ძირითადად მინიჭებულ მაღალ ქულებზეა საჩივარი (ვემსახურებით 52000-იან და უფრო დაბალი ქულების მქონეთ).

რამდენი სოციალური აგენტი ემსახურება მოსახლეობას, რამდენად ობიექტურად ემსახურება და როგორია მათი შრომის ანაზღაურება?

სოცაგენტებს ფიქსირებული ანაზღაურება მოეხსნათ. ამჟამად გამოქვეყნებითი ხელფასი აქვთ-1 დეკლარაციის შევსებისთვის-4 ლარი. მათ მუშაობაში რამე სერიოზულ დარღვევას ადგილი არ ჰქონია.

ჩვენს საქმიანობაზე სათანადო დახმარებასა და კონტროლს ახორციელებს სამხარეო სააგენტო.

მესმის, გაქვთ ოფიციალური კრიტიკი-უმები, ასე ვთქვათ, კომპიუტერული ათვლა, რომელსაც ეყრდნობით, მაგრამ არანაკლებ მნიშვნელოვანია ადამიანური ფაქტორი, ადამიანურად გათავისება ოჯახის ყოფისა და ცხოვრებისა... როგორ მუ-

შაობს ეს ფაქტორი თქვენს შემთხვევაში?

დიახ, ადამიანები ვართ და ადამიანური ფაქტორი ჩვენთვისაც მნიშვნელოვანია, მაგრამ სამწუხაროდ, ოჯახის მონაცემების ფაქტორს ვერ უგულველყოფი-მას, რაც მონაცემთა ბაზაში მოხდება, ჩვენ ვერ შევცლით.

რას ეტყობით მოსახლეობას?

ერთხელ კიდევ ვიმეორებთ: მოსახლეობის აქტიური მხარდაჭერა პერიოდულად გვჭირდება. ჩვენს კომპეტენციაში არ შედის ადგილებზე გამოვიყენოთ აქტივი ან ვინმე სხვა, ჩვენ, როგორც უკვე იცით, ვენდობით, ოჯახის უფლებამოსილ წევრებს, რომელთაც, სამწუხაროდ, ხშირად შეცდომაში შეგვა-ვართ. თქვენი თანადგომით მართლაც გაჭირვებულს უნდა დაუდგეთ გვერ-დში. ეს პროგრამა ხომ „ცილოვან შიმშილზე“ გათვლილი.

მუშაობის როგორი ბაზა და პირობები გაქვთ?

ვცდილობთ მოვერგოთ პირობებს, რომელშიც ვმუშაობთ. განსაკუთრებით გვჭირდება კომპიუტერი, რომ შემოსულ მთხოვნელს ოპერატიულად ვუპასუხოთ და წარამარა არ გვიზღებოდეს გამოთვლით ცენტრთან კონტაქტი.

წარმოგიდგენთ ჩვენი აგენტების მუშაობა, რომელთაც ფეხით უხდებთ მთელი რაიონის კარდაკარ შემოვლა. ზედმეტი ლაპარაკი რაიმე სამივლინებო თანხებზე.

სამუშაო დღე თითქმის მიიწურა. ჩემი იქ ყოფნისას არა ერთი მთხოვნელი შემოვიდა: ზოგიც კონსულტაციისთვის, ზოგიც უკმაყოფილო... ხალხი ორბაშათსა და პარასკევს უნდა ნახოთ, გადამდინან ავტობუსი რომ გადმოდისო. აქ მართლაც დიდი გულისხმიერება და ნერვებია საჭირო.

მასპინძლები გულისყურით უსმენენ ყველას. უცხერიდან ყოველგვარი საბუთის გარეშე ჩამოსულ მთხოვნელს გამოთვლილი ცენტრის დახმარებით სარეიტინგო ქულაც კი გააცნეს...

ასე რომ, წარა-მარა იღება სააგენტოს კარი. ახალგაზრდა, კომპეტენტური კოლეგები დღენიადავ მუშა-ფორ-მაშია.

მზავინარ ძნელად

(დასასრული)

ტოვებს. მისი დამსახურებაა, რომ მრავალი ქვეყანისათვის უცნობი საქართველო თავისი პრობლემებით, დღეს ყველას ყურადღების ცენტრში მოექცა. მისი წარმატებები საერთაშორისო დიპლომატიურ არენაზე ხვალინდელი დღის იმედს გვიძლიერებს, მაგრამ ძალიან ბევრი რთული პრობლემა რჩება ოჯახში, ქვეყანაში. პირველ რიგში ეკონომიკას უჭირს. ვერა და ვერ წამოვდა ფეხზე მრეწველობა. ქვეყნის ძლიერების წამყვანი ძალა სოფლის მეურნეობა სავალალო მდგომარეობაშია. ჯერ კიდევ ადრე დიდი მგოსანი გვმოძღვრავდა „რა ამოწყდეს გლეხი კაცი, საქართველო დაძაბუნდესო“.

მე შორს არ ნავალ, ჩვენი რაიონის მწარე სინამდვილეს შევახსენებ მკითხველს.

ამდენი უმუშევარი, დაუცოლშვილებელი, გაუთხოვარი ადამიანები არასოდეს არ ახსოვს ლეჩხუმს. ვინც მოახერხა, გზის ფული იშოვა, უცხოეთში გადაიხვეწა ბედის საძებრად. ჩვენი ახალგაზრდა ქალები თურქი,

უკეთესი მთლიანში

ბერძენი, სხვა ჯურის ხალხების ოჯახებში სხვის შვილებს ზრდიან, მაკაცები დღიურ მუშებად დამამცი-რებელ საქმეს ეწევიან. ახალგაზრდები ოჯახს ვერ ქმნიან იმის შიშით, რომ შვილების აღზრდას ვერ შეძლებენ. ვინც ოჯახს მოევიდა, ერთი ბავშვით კმაყოფილდება. ორი იშვიათად ჰყავთ. მრავალშვილიანობას ვინ გაბედავს...

არა, საბედნიეროდ გამოჩნდა ასეთი მრავალშვილიანი ოჯახიც. გაზეთ „ახალი ლეჩხუმის“ დეკემბრის ნომერში საინტერესო წერილი დაიბეჭდა. ლეჩხუმელ დათო ბენდელიანს და მის მეუღლე ქეთინოს 7 ბავშვი ჰყავთ. სახელმწიფომ ამ ჭეშმარიტად გმირ დედას მე-7 შვილზე დახმარების სახით 38 ლარი მისცა. მწარე სინამდვილეა.

ამავე დროს ამ დღეებში პრესა იუნ-ყებოდა, რომ საქართველოს კომუნი-კაციების მარეგულირებელი კომისიის თავმჯდომარის დიმიტრი ქიტოშვი-ლის, თვიური ხელფასი 25 ათას ლარს

შეადგენსო. ვინ არის ეს კაცი, ნეტავ გამაგებინა, ამდენ ფულს რომ ღებუ-ლობს, ხელები არ უკანკალებს?

თქვე ოჯახს აშენებულო კანონმდებ-ლებო, რა კრიტერიუმით სარგებლობთ ხელფასების დადგენისას? ზოგს ათი ათასობით ლარი და მასწავლებელს, ვინც თაობას გვიზრდის 70-130 ლარი, ზოგს კი არც ამდენი?

ასეთი და უამრავი ნეგატიური მოვ-ლენები ასახვას პოულობს დემოგრა-ფიულ მონაცემებში, რომელმაც ჩვენი რაიონის სინამდვილეში კატასტრო-ფული ხასიათი მიიღო.

შესაშური გულისხმიერებით არიან ერთმანეთთან შეკრული მაღალჩინოს-ნები, სახელმწიფო მოხელეები სო-კოებივით მომრავლდნენ მილიონე-რები. საიდან შოულობენ ამდენ ფულს?

გასულ წელი გამოცხადებული იყო სკოლების მშენებლობის წლად. ჩვენს რაიონში ცაგერის საშუალო სკოლის შენობის ძირეული რეკონსტრუქცია

იყო დაგეგმილი. წლის ბოლოს პრე-ზიდენტს მოახსენეს რესპუბლიკაში გათვალისწინებული სკოლების მშე-ნებლობა დასრულებულიაო. ამ დროს ცაგერის საჯარო სკოლის მშე-ნებლობა ჯერაც დაუმთავრებელია.

პრობლემები ძალიან ბევრია. მათი ჩამოთვლა შორს ნავიცივანდა.

საქართველოს შეიარაღებული ძა-ლები, ძალოვანი სტრუქტურები არასდროს ასე ძლიერი არ ყოფილან როგორც დღეს. მაგრამ მოსახლეო-ბის 70%-ს ძალიან უჭირს ეკონომიუ-რად, სულიერად. სახელმწიფო ვალ-დებულია თვალის ჩინივით უფრთხი-ლდებოდეს თავის მოქალაქეებს. მეტ პატივს სცემდეს ადამიანებს, ომის ვე-ტერანებს, რომლებმაც თავის დრო-ზე სიცოცხლე არ დაიმურეს სამ-შობლოს გადასარჩენად.

ქართველი კაცი იმედით ცოცხ-ლობს, სწამს რომ ხვალე უკეთესი იქ-ნება.

შალვა ცვარიანი,
სამამულო ომის ვეტერანი

აქ სხვა თვანოვლობები: ინციდენტი. სიყვითლე რა... რამეზიციბულო სინაისი

ამ ოჯახზე ხშირად მიფიქრია...
და აი, ერთ მშვენიერ დღეს
ჭალისთავში ვარ-გელა და ციცილო
კოპალიანების ფუფუნე. შინ ციცილო
და უმცროსი ქალიშვილი ნათია
დამხვდნენ. შესვლისთანავე
ვიგრძნო სიბოძო და უშუალობა,
უზომო სიხარული, შინაურული
გარემო.
ნათიამ საოჯახო ალბომები
მომირბენინა, ოჯახის უნიკალური
წიგნები, წინაპრების ფოტოები...
მალე გულშია საუბარიც აენყო.

ფასვაბი

ამ ოჯახის მამა არაჩვეულებრი-
ვი ლენხუმელი იონა კოპალიანი
გახლდა. ბატონმა იონამ თბილი-
სის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
უნივერსიტეტი დაამთავრა ისტო-

ყოზია ყურაშვილი

ბოლოს სარეცელს მიჯაჭვული
მოვინახულეთ მე და ჩემმა მეგობარ-
მა.

მოვეფერეთ, თავად დაარღვია
მღუმარება და გვესაუბრა, ამბები გა-
მოგვკითხა, ყველა მოიკითხა.

მას შემდეგ მალე წავიდა ამაქვეყ-
ნიდან—შეუერთდა მონატრებულ
ქმარშიელს.

გამიგრძელდა სევდიანი საუბარი,
რამეთუ წარსულის გარეშე არ არ-
სებობს ანწყო და მით უფრო მომა-
ვალი. ყოზია, იონა კოპალიანებმა
შთამომავლებს მყარი საფუძველი
ჩაუდეს და შიგ სიკეთე და პატიოს-
ნება ჩაადულაბეს.

„კვიცი გვარზე ხტისო“

გელამ ქუთაისის პედაგოგიური
ინსტიტუტი ფიზიკა-მათემატიკის
ფაკულტეტის დაამთავრა. ლენხუმ-
ში დაბრუნდა. მუშაობდა ჩქუმში,
დღემდე ბარდნალის საშუალო სკო-
ლაში ფიზიკოსად.

ციცილო ბარდნალის სკოლის წარჩი-
ნებული მოსწავლე იყო, თუმცა ფი-
ზიკასთან მწყურად ვიყავი და გე-
ლა მასწავლებელი ხშირად მატერო-
რებდაო, ხუმრობს. თურმე თვალი
დამაღდა—ამაში, ქუთაისში რომ
ვაბარებდი მისაღებ გამოცდებს და
იქ დამეხატა, მაშინ დავრწმუნდი, და-
მეხმარა კიდევ. „კვიცი გვარზე ხტი-
სო“—ამაში ტრადიცია არც გელამ
დაარღვია და დაქორწინდნენ. ციცილო
ინსტიტუტი დაამთავრა, დაწყებითი
განათლების პედაგოგი გახდა.
წლების მანძილზე მუშაობდა
ლაბორანტად და მასწავლებლად
ამჟამად უმუშევარია ძალზე განიც-
დის, ასაკი მაინც მქონდეს, პენსიას
მივიღებდიო, გულსიტკვირით
ამბობს.

ოჯახს რაც მოსდგამსო... კარგ დე-
დამთილს კარგი რძალი ჩაენაცვლა...

არაჩვეულებრივი ქალია ციცილო,
გულლია მოსაუბრე, კუთხეში გამორ-
ჩეული ყველას რომ უყვარს, ისეთი.

ამასობაში გელაც დაბრუნდა სკო-
ლიდან. მეგობართან ცოტა შე-
ზარხოშებული უფრო გულგახსნი-
ლი და უკომპლექსო იყო.

განათლების რეფორმაზე ჩამო-
ვარდა ლაპარაკი. მე თუ მკითხვით,
სკოლას სხვანაირი ყურადღება
სჭირდებაო. მთელ განაკვეთზე გეშ-
პობ და 120 ლარამდე ხელფასს ვი-
ღებ. ოჯახში უმუშევარი მეუღლე,
სამი შვილი, მტერი და მოყვარე...
ახლა კიდევ რა გვიჭირს ორმა დაამ-
თავრა და უმცროსიც დაამთავ-
რებულ კურსზეა.

ციცი და გელა

ის წლები არ გამახსენა, სკოლა
რომ დაასრულეს და სტუდენტობა გა-
დაწყვიტეს, კინალამ გადავაფიქ-
რებინეთ. მერე რის ვაი-ვაგლახით
გაგზავნეთ ბავშვები. მისაღები გა-
მოცდები რომ წარმატებით
ჩააბარეს, კი გაგვეხარდა მაგრამ...

როგორ შეგვეხანა სტუდენტები.
ალარ გაგვგრძელე. ღვთის მად-
ლით ვწვალობთ, რაღაცას საკუთარ
მეურნეობაში ვახერხებთ და ასე გაგ-
ვაქვს თავი ხვალის იმედით.

სპორტი მიყვარს და ეს ძალიან
მშველს. მთელი საქართველო
ფეხით მაქვს მოვლილი. კალაში
(სვანეთი) სამჯერ ავედი ფეხით,
როგორც მონაწილე და მოლაშქრე.

ვუსმენ ცოლ-ქმარს, ვეთანხმები და
ვფიქრობ... ინტელიგენციისადმი ასეთი
ნიშნისტური დამოკიდებულება კარგს
ვერაფერს მოგვიტანს.

ამასობაში მასპინძლებმა სუფრა
გაშალეს და იქ გაგვგრძელეთ საუ-
ბარი. არაჩვეულებრივი თამადა გა-
მოდგა ციცილო—უმორით სავსე.

შვილები

სამი ქალიშვილი ჰყავთ კოპალი-
ანებს.

უფროსმა—ქეთევანმა თბილისის
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახე-
ლმწიფო უნივერსიტეტი დაამთავრა
ეკონომისტიკის სპეციალობით. ნე-
ლინა დანახევარი გერმანიაში დაჰყო,
ახლა თბილისშია და ცდილობს და-
საქმებას. ნინალმდე შემთხვევაში
ისევ გერმანიაში ფიქრობს გამგზავ-
რებას.

მომდევნო ხათუნამაც უნივერსი-
ტეტი დაამთავრა ნოთელ დიპლომზე,
გერმანისტიკის სპეციალობით. მე-
ნელია გერმანიაში, ამჟამად სწავ-

ლობს ქ. აუქსბურგში მაგისტრატუ-
რაში, ბელონებისა და პედაგოგი-
კის სპეციალობით. პარალელურად
მუშაობს. ფლობს გერმანულ და ინ-
გლისურ ენებს, ახლა ესპანურსა და
იტალიურს ეუფლება, სარგებლობს
ევროპით.

უმცროსი—ნათია, რომელსაც
ახლა არდადეგები აქვს და სახლშია,
ჯავახიშვილში ფსიქოლოგიის ფა-
კულტეტის დამამთავრებელ კურ-
სზეა. არის უნივერსიტეტის
ფრენურთელთა ნაკრების წევრი.
მისი ოცნებას გერმანიაში გამგზავ-
რებაა.

?!
კი მაგრამ რატომ სამივეს ასეთი
მიდრეკილება.

გერმანულს, მისხნის ნათია,
სკოლაში მაია ბენიძე გვასწავლი-
და. (ბარდნალის სკოლის პედაგო-
გის კადრი და ცაცა ბენიძეების ქა-
ლიშვილი), მან შეგვაყვარა გერმა-
ნული ენა. თავად მაია ახლა ბელგი-
აშია ოჯახით.

ასეთი შვილები ბედნიერებაა და
რასაკვირველია ხარობს დედ-მამა,
თუმცა ხანდახან წაიწუნებენ: ნე-
ტავი კი იყოს ელემენტარული პი-
რობები და შვილები აქ იყვნენ, სა-
ქართველოში—ჩვენს სიახლოვეს.
ვერც გაამტყუნებ.

არც ისე ბევრია ასეთი ოჯახი ჩვენ-
ში. ჩემი მასპინძლები სხვა ფასეუ-
ლობებით ცხოვრობენ: ინტელექტით,
სიკეთით, სიყვარულით და... დამწვი-
დებული სინდისით.

მეგობრად ძნელად

რიის სპეციალობით. მისი კურსე-
ლები, გვიყვება ოჯახის დიასახლი-
სი, ქალბატონი ციცილო, ყოფილან
დავით მჭედლიშვილი (გაზეთ „კო-
მუნისტის“ რედაქტორი ათეული
წლების მანძილზე), კანდიდ ჩარ-
კვიანი (საქართველოს კომპარტი-
ის ცენტრალური კომიტეტის პირ-
ველი მდივანი) და სხვა ცნობილი
სახეები.

უგანათლებულესი კაცი ყოფი-
ლა იონა კოპალიანი. ოჯახი ახლაც
სათუთად ინახავს მის უნიკალურ
პირად ბიბლიოთეკას, კლასიკოს-
თა ტომეულებში მის მიერ ჩანიშ-
ნულ და ხაზგასმულ საგულისხმო
ადგილებს. ბაბუა თურმე გზაშიც
წიგნს კითხულობდაო, —ამბობს ნა-
თია.

სწავლის დასრულების შემდეგ
იონამასწავლებლად მუშაობდა რა-
იონის სხვადასხვა სკოლაში.
ერთხელაც ერთი ლამაზი და გო-
ნიერი გოგონა, მისივე მოსწავლე
ყოზია ყურაშვილი მოწონებია და
მანამდე არ მოშვებია, სანამ
თანხმობა არ მიუღია. ასე შეიქმნა
სიყვარულით ოჯახი.

თავდაპირველად თბილისში
ცხოვრობდნენ. ყოზიამ სასოფლო-
სამეურნეო, შემდეგ კულტ-საგან-
მანათლებლო ტექნიკში დაამ-
თავრა და ერთ-ერთი ბიბლიოთე-
კის გამგედ მუშაობდა. ორივე შვი-
ლი—ბახვა და გელა თბილისში
შეეძინათ, ბინაც ჰქონდათ, მაგ-
რამ...

ჩამოდგა ავადსახსენებელი
წლები. გადაასახლეს იონას ძმა
ბესო კოპალიანი. საფრთხე იონა-
საც უახლოვდებოდა. ცოლ-ქმარი
იძულებული გახდა ლენხუმში
დაბრუნებულიყო მაინც საკუთარ
კერაზე ირჩიეს.

შინ დაბრუნებული იონა
აგრძელებს პედაგოგიურ საქმიან-
ობას. მუშაობდა განათლების,
კულტურის განყოფილების გამ-
გედ.

სამამულო ომის მიძიმე წლებში
ქალბატონი ყოზია ჭალისთავის

კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ
აირჩიეს და 15 წლის განმავლობაში
უცვლელად ხელმძღვანელობდა სო-
ფელს. სოფელი ენდობოდა და მიჰ
ყვებოდა ვაჟკაციური შემართების
ქალს, თვალეში შეჰყურებდა.
ახლაც ბევრს ახსოვს ცხენზე ამხედ-
რებული თავმჯდომარე ფერმებსა
თუ ველ-მინდვრებში მიმავალი, თა-
ნასოფელთა შორის სვრელში ჩამ-
დგარი, მომთხვინი და სამართლია-
ნი. ერთ დღესაც ასეთი ბრძანება მი-
უღიათ—სასწრაფოდ გადაეხურად,
უფრო სწორედ, ჩახსერვათ აერო-
პორტი ჯირკებით, ფიჩხით, ქვა ლო-
დით, რომ მტრის თვითმფრინავი
ვერ დამჯდარიყო. მთელი სოფელი
ფეხზე დადგა, დაავალბა საღამომ-
დე შესრულდა თავმჯდომარის წი-
ნამძღოლობით.

შემდეგ წლების მანძილზე პარ-
ტორგად მუშაობდა ცაგერის კოლმე-
ურნეობაში. ცოლ-ქმარს მათზე ბედ-
ნიერი ოჯახი არ ეგულებოდა, შრო-
მობდნენ, უღლად ბიჭებს ზრდიდნენ,
სიცოცხლით ტკებოდნენ, მაგრამ...

1958 წელს, ჯერაც ახალგაზრდა
54 წლის კაცს იონა კოპალიანს სრუ-
ლიად უბრალოდ, ცხენის წყალში ქვა-
ზე ფეხი დაუტყურდა და... დაიხრჩო.

ეს იყო საშინელი ტრაგედია, მაგ-
რამ ცოლს ღმერთმა მისცა ძალა გა-
დაეტანა დიდი მწუხარება. მას აქეთ
ქვრივის პატიოსანი ლეჩაქით იარა
ყოზია კოპალიანმა, შვილებს ძუ
ვეფხვივით გადაეფარა და ყველაფე-
რი მისცა.

სიცოცხლის ბოლო წლებში
ყოზია კოპალიანი ცაგერის რძის
მიმღებ პუნქტის უფროსად მუ-
შაობდა.

უდიდეს პატივს ვცემდი ყოზია
დეიდას (ასე ვეძახდი). პატივს სცემ-
და მთელი ლენხუმი. მას ორი რამ და-
ანათლა უფალმა—სიმართლის
თქმისა და სიკეთის ქმნის ნიჭი. მას-
თან შეხვედრა და საუბარი ერთი დი-
დი სიამოვნება იყო. არაჩვეულებრი-
ვი ქალბატონი და ღირსეული პიროვ-
ნება ნებისმიერი ღონისძიებების სა-
პატიო სტუმარი იყო, შემოაბიჯებდა
დარბაზში თავისი სიბოძო, სი-
დარბაისლით, ჯილდოებით მკერ-
დამშვენებული, თუ საჭირო იყო, თა-
ვისას იტყოდა.

განსაცდელი ძლიერთა ხვედრი-
აო—უფროსი შვილის ბახვას დაღუპ-
ვასაც მოესწრო. ამას კი ვეღარ
გაუძლო და ჩავარდა ლოვინად. თუმცა
შვილმკვდარ დედას ბახვას ცოლში-
ლი ასულდგმულებდა. ისინი ჩვენის
საზოგადოების ღირსეული წევრები
გახლავთ—რძალი იზო ბოზობიძე
(ლენა მოსილი პედაგოგი); შვილიშ-
ვილები—ნინო (ცაგერის სახალხო
ბანკის მმართველი) და ნანა (ცაგე-
რის საშუალო სკოლის პედაგოგი)

თამაზ (ჯუჯა) თაბუკაძე

ჩვენო ვაჟკაცი, ჩვენო დიდო
ტკივილო და მონატრება! მოვი-
და შენი დაბადების დღე უშე-
ნოდ. 55-ის გახდებოდი. აბა, რა
დიდია ეს ასაკი, რამდენი გეგმა
გქონდა წინ, რამდენი ოცნება...

ვერაფერი შევძელით, ვე-
რაფერი გიშველეთ. ახლა შენ
საფლავთან ვდგევართ გულდა-
თუთქულები, სანთლებს გინ-
თებთ, ალალ ცრემლს გაყრით
და ვლოცულობთ შენი ლამაზი
სულისათვის.

ჩვენო საამაყო თამაზ! შვი-
ლები, შვილიშვილები, დედმა-
მიშვილები, —ყველა შენ შემოგ-
ყურებდით, შენს გვერდით თავს
დაცულად ვგრძნობდით, არა-
ფერი გვაშინებდა, ბედნიერები
ვიყავით.

მიძიმე ავადმყოფი თავად გვა-
იმედებდი, არც საყვარელ საქმეს
თმობდი, ვაჟკაციურად უძლებდი
ტკივილსა და დარდს.

სიკვდილის წინ დღეებში შენი
საყვარელი მანქანით ცაგერი და
ქვედა ცაგერი შემოიარე, ყველა
მოინახულე, მოესიყვარულე, მო-
ეფერე და...

ეს შენი უკანასკნელი გავლა-
გამოვლა იყო.

ნახვედი ნაადრევად უხმოდ,
უსაყვედუროდ. თვალებით შვი-
ლებსა და შვილიშვილებს
უხმოვდი, განსაკუთრებით პატა-
რა თაზუკას, ბაბუის სეხნისას და
იმედს.

ვერაფრის გშველით ჩვენო
ტკივილო და სიყვარულო!
ვცოცხლობთ შენი მონატრებით

ხსოვნა

და მოგონებით. ერთს კი შეგ-
პირდებით: ყველაფერს გავაკე-
თებთ არაფერი დავაკლოთ
შენს ხსოვნას და ლამაზ სახელს.
მეუღლე, შვილები,
შვილიშვილები, დედაშვი-
ლები

რაიონული ჟურნალი

რაიონის სპორტის განყოფილების ინიციატივით წლიური კალენდარის პროგრამის მიხედვით ჩატარდა რაიონული ტურნირები სპორტის სხვადასხვა სახეობაში.

ნარდში — რაიონულ შეჯიბრში მონაწილეობა მიიღო სხვადასხვა სოფლებისა და ქ. ცაგერის 24 მონაწილემ. მათ შორის: I ადგილი დაიკავა გიორგი სილაგაძემ ქ. ცაგერი (ლტოლვილი); II ადგილი გოჩა მუშკუდიანმა (სოფ. ლასურაში); III ადგილზე გავიდა ვალერი მუშკუდიანი (ქვ. ცაგერი).

შაშხში — 16 მონაწილეს შორის გამარჯვება მოიპოვა გოჩა მუშკუდიანმა (სოფ. ლასურაში), II ადგილი მოიპოვა ზურაბ ჩორგოლიანმა (ქ. ცაგერი); III — საპრიზო ადგილი დაიკავა კორნელი კოპალიანმა (სოფ. გვესო).

ჭადრაკში — მონაწილეობა მიიღო 14 მოჭადრაკემ, რომელთა შორის ჩემპიონი გახდა სპარტაკ კვირიკაშვილი (სოფ. ჩხუტელი); II ადგილი დაიკავა მერაბ ახვლედიანმა (ქ. ცაგერი); ხოლო III — საპრიზო ადგილი დაიკავა ქეთი სალინაძემ (ცაგერის საშუალო სკოლა).

გამარჯვებული და საპრიზო ადგილებზე გასული მოთამაშეები სახეობების მიხედვით დაჯილდოვდნენ სპეციალური პრიზებითა და შესაბამისი ხარისხის დიპლომებით.

ბ. სილაგაძე
მთ. სპეციალისტი
სპორტის სფეროში

ბაქა სორნაძე

წიგნი

მინის ფუძეში კვნესაა,
წა ინახება წრემლითა,
გზა როდის აგიმწვანდება,
ნათიზი ფარდის ქელითა?

გაჭაღარავდა იმედი
წყლით ძველზე ძველითა,
ვერ გავახარეთ მამული
არ მიგვესვლება ზევითა!

ტაიგილი

დარბაზოვანი ფესვები,
მიტოვებული ამური
კარები—არაკარური,
ქალები—არაქალური.

ღალატის ზუღე ქრული
მეფის სახლი და ჩაღური
საყუტე—მამა—პაპისა
წარმეულ—გადაძალადი.

რხე—შიგნიდან გამტყდარი,
საქმენი შადიმანური
მსოფლიო—მღვრიე ზაზარი,
რვი და მიმობზარული.

ჩვენს ტანჯულ მდინარეებში
მტრისგან გაკრული „მხარული“.
ხავსმოდებული ზღურბლები,
კორდები—გადაგვადული.

გაგლეჯილ გულთა ნამღერი
„ლილე“ და იავნანური.
არნივი ისევ დაჭრილი
დარდი და წრემლი—ღვარული
მარადიული ტანჯვისთვის
დაზადებული მამული!

რის ფიქრი აგიყოლიებს,
ჩრდილს დაასვენებს მთაზედა,
იეღებს ძველი ტკივილი,
როგორც მზის შუქი ხმალიზედა.
მონატრებისგან ღამაში
დარდი დაგინვენს მკვლავზედა.

ჩვენ გვერად

ქალაქის აგრარული ბაზრის ტერიტორიაზე ერთი პაზია ჯიხურია. მასში ათეული წლებია მუშაობს ფეხსაცმლის შემკეთებელი ზაურ კოპალიანი.

ბევრი კლიენტი ჰყავს ხელოსანს და ისიც დიდიხანა გვიან საღამომდე გულმოდგინედ მუშაობს, რომ მომხმარებელი კმაყოფილი ჰყავდეს, შეკეთა ხარისხიანად შეასრულოს და რაც მთავარია, ხელმისაწვდომ ფასებში.

მადლიერი ადამიანები მარჯვენას უღოცავენ ზაურ კოპალიანს.

ა. ნემსაძე, ქ. ცაგერი

ღვთის მადლით უამრავი სავაჭრო ობიექტი ცაგერში. ფული იყოს და რას არ იყიდის ჯაცი და ამ ფონზე რა გასაყვირია, რომ არავის უჩნდება თუნდაც სურვილი წიგნი შემოიტანოს საჭარო ქსელში.

ძვირფასო რედაქცია! ამის თაობაზე არაერთხელ დაინერა ჩვენს გაზეთში მაგრამ... გთხოვთ ერთხელ კიდევ გამოაქვეყნოთ ჩვენი თოვნა:

საქმიანო ადამიანებო! რა ჟანრის ლიტერატურა არ გამოდის დღეს ბაზარზე. ჩვენთვის, ლექსმეულებისათვის კი მისი შეძენა მიუწვდომელია.

გთხოვთ იფიქროთ ამაზე. გნამდეთ, ლექსებში წიგნს ნამდვილად ეყოლება მყიდველი.

ბ. მუხაშვილი, ქ. ყარაგვილი, ბ. ნემსაძე

სიზმარის სიზმარული

ეპიკოსის გაბრიელი: დიდ-კაცობა და მთავრობა არა მოსვენება არის და განცხრობა, არამედ ტვირთი, შრომა და მოღვაწეობა, არა ჭეყანა უნდა ემსახურებოდეს მთავარსა და დიდკაცსა, არამედ უკანასკნელი უნდა ზრუნავდეს და ემსახურებოდეს ჭეყანას.

ვახტანგ მეექვსე: კაცი მრავლისა სიტყვითა ჰკუთს ვერ გამოაჩენსა.

სეგური: ღონე შურიანი კაცისა—ცილისწამებაა.

ეზოპე: ზვიადი და ჯიუტი კაცი ყელაფერს თავის ჭკუაზე აკეთებს, არავის რჩევას ყურს არ უდგებს და უმაღლესი შეცდომების მსხვერპლი ხდება.

სერვანტესი: კაცს შეუძლია გამოიცვალოს პაე, მაგრამ არა ძვალ-რბილში გამჭდარი ხასიათი.

ქან კოტო: არ წელსაც რომ ვიცოცხლოთ, ესეც ორი წამია მხოლოდ, მაგრამ იშვიათად თუ აღიარებს ვინმე, რომ ჩვენ საქმეებით ვიქცევთ თავს და ბანქოს ვთამაშობთ ექსპრესში, რომელიც სიკვდილისაკენ მიქრის.

ალექსანდრე მაკედონელი: ვინც უპირველეს ყოვლისა არ არის ადამიანი, ვერასოდეს გახდება ექიმი.

პოლიტიკაში მნიშვნელოვანია ის, თუ როგორ ჩანს მოვლენები და არა ის, თუ რა არის სინამდვილეში.

რატომ არ შეიძლება ვიყოთ ის, რაც ვართ?!

ფრანკლინ დელანო რუზველტს (1892-1945) 39 წლის ასაკში პოლიომელიტის შედეგად ფეხები წაერთვა. იგი ერთადერთია, ვინც

ოთხჯერ აირჩიეს ამერიკის პრეზიდენტად.

თემურ ლენგი ყაზლობის დროს დაეკოჭლა.

ლუი ბრაილი (1809-1852) სამი წლისა დაბრმავდა, გახდა მსწავლებელი და შეიმუშავა ბეჭდვისა და წერი სისტემა უსინათლოთათვის, რომელსაც ბრაილის ანბანი ეწოდება.

პომეროსი—ანტიკური პერიოდის ბერძნური პოეტი—„ოდისეასა“ და „ილიადას“ ავტორი, უსინათლო იყო.

ეზოპე—ანტიკური ეპოქი დიდი მეიგავე—კუზიანი და უსახური იყო.

ულის გრანტი—ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი—ალკოჰოლიზმით იყო დაავადებული.

რედაქტორი
თამარ
დავითშვილი

პასუხისმგებელი
მდივანი
მუხამედ
ქანელიძე

სარედაქციო კომისია:
მკა ყვინილაძე,
მარიონ სპანიძე,
მკა გენდელიანი

მისამართი:
ცაგერი, რუსთაველის
№47 მ/ბ: 899 951678

გაზეთი იმყოფება დაგეგმვისა და
ოქსეტური წესით დაბეჭდილი
ქუთაისის შპს
„მანდარინის სტილიაში“
ქ. ქუთაისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. №33
ტელ: 23779, 23499